Stichting Eendenkooi Maaspoort

Nieuwsbrief nummer 56, 19-10-2020

Corona tijdperk.

Onder 7.324 coronabesmettingen in China vonden onderzoekers slechts één geval van iemand die het virus buitenshuis opliep: een 27-jarige man die op straat in zijn dorp een praatje maakte met een kennis die net terug was uit Wuhan. Veruit de meeste besmettingen vinden plaats in huis en in het openbaar vervoer, constateren de onderzoekers in hun nog voorlopige artikel: plekken, waar men langdurig op elkaars lip zit.

Betekent dit dat we in de eendenkooi maar onze gang kunnen gaan? Nee! Ook in de eendenkooi hanteren we de 1 ½ meter maatregel. Mondkapjes zijn echter niet nodig. Ook nu de regels weer verscherpt zijn, zijn wij, met de kennis van nu, van mening dat het werken op de zaterdagen door kan gaan. Vrijwilligers komen steeds na elkaar binnen en verspreiden zich in de kooi, die daarvoor groot genoeg is. Zo kunnen we ons aan de benodigde afstand houden. Ook voor onze vrijwilligers geldt dat indien zij klachten hebben zij zich moeten laten testen en thuis moeten blijven. Bij geen klachten is er geen bezwaar om weer een aantal uren lekker in de natuur bezig te zijn.

Veel bramen verwijderd

Paden zijn breed gemaaid

Werken op zaterdag
Vanaf april wordt er elke zaterdagochtend gewerkt in de Eendenkooi van 9.00 tot 12.00.
We hebben dan ook een aantal nieuwe vrijwilligers mogen verwelkomen. Er wordt veel werk verzet.
Het achterstallige onderhoud aan woekerende bramen is voor een groot gedeelte ingelopen.
De paden zijn op tijd gemaaid en Coronaproef gemaakt voor rondleidingen zodat er voldoende ruimte is om te lopen.
Alle vogelkastjes zijn of worden nagelopen, schoongemaakt en eventueel gerepareerd. Het hout dat, bij een grote snoeibeurt in opdracht van de gemeente is uitgevoerd op de grond is gevallen, is merendeel opgeruimd. De eerste bomen zijn geknot en het bruikbare hout is kort gezaagd en kan weer verkocht worden

Maaspoort Summer Vibes
In het kader van de Bossche zomer zijn ook in de wijk Maaspoort bijna zeventig kleinschalige activiteiten georganiseerd verspreid over zes prachtige locaties door de wijk.
Op zaterdag 15 augustus is er om 14.00 en 15.00 een rondleiding gegeven in de Eendenkooi.
In het totaal waren er 25 belangstellenden. Voor mensen die deze dag niet konden is er op zondag 30 augustus nog een extra rondleiding gegeven waar 4 belangstellenden op af kwamen.

Rondleiding tijdens de Maaspoort Summer Vibes, het gras is erg dor.

NCAB groep

Op vrijdag 25 september is een groep van medewerkers van NCAB groep BeNeLux komen helpen in de Eendenkooi. Het was de eerste teambuildingactiviteit sinds de uitbraak van corona. Zo'n 25 medewerkers hielpen de vrijwilligers van de eendenkooi bij het opknappen en in oude glorie herstellen van dit natuurgebied met grote cultuur historische waarde. Zij zetten hun tanden en handen in het snoeien en zagen van houtwerk, verwijderen van opschot van bomen, knotten van bomen, maaien van riet, brandnetels en distels en opruimwerkzaamheden. Tegelijkertijd kregen zij een rondleiding en uitleg over de Eendenkooi Maaspoort.

Verwijderen opschot van bomen (foto Jan de Rond)

Maaien op de Noordborst (foto Jan de Rond)

Verwijderen van braam (foto Jan de Rond)

Uitdunnen van het Noorderbos (foto Jan de Rond)

De medewerkers hebben elkaar al een half jaar niet gezien en gaan elkaar tijdens deze dag weer voor het eerst weer ontmoeten. Een mooie manier om het onderling contact te onderhouden en versterken en tegelijkertijd iets te doen voor de sociale en maatschappelijke omgeving.
In de ochtend wilde niemand voor elkaar onderdoen. Na een uitstekend verzorgde lunch werd de productie wat minder, maar al met al is er veel werk verzet.
Om 16.00 vertrokken de medewerkers met een goedgevoel richting het Bowlingcentrum en kon in de Eendenkooi de balans opgemaakt worden van een zeer productieve dag.
Dit soort groepen willen wij weel vaker ontvangen in de eendenkooi.
Jan de Rond van Mooi zo Goed zo die doorgaans bemiddeld tussen bedrijven en organisaties gaat in december met pensioen. Vanuit de eendenkooi wensen wij hem nog vele jaren van genieten toe.

Gereedschap
Ook de laatste tijd is weer het nodige gereedschap gesneuveld. Met name de handvaten van de houten zeisbomen begeven het regelmatig.
Houten stelen breken om verschillende redenen. Het kan een slechte steel geweest zijn, met een schuine houtvezel of van een zwak stuk hout. Meestal breekt een steel echter door 'mishandeling' van het gereedschap, bijvoorbeeld door te hard te wrikken met de spade. Bij houten zeisbomen komt het vaak doordat het hout uitdroogt, daardoor krimpt en er speling ontstaan op de plaats waar het handvat in de steel zit. Als er speling in het handvat zit, leg dan de zeis een paar dagen in het water. Het hout zuigt water op en het handvat komt weer stevig aan de steel te zitten.
Onlangs heeft een van de vrijwilligers een Japanse zaag teruggevonden die we kwijt waren. De zaag heeft lange tijd tussen de bramen op de grond gelegen en is volledig verroest. Nooit gereedschap op de grond leggen. Hang het in een boom, dan blijft het goed zichtbaar.

Verroeste Japanse zaag

Weelderige plantengroei onder dode eik

Droog
De laatste maanden is het erg droog geweest. Dit is goed te zien in de Eendenkooi.
De vlierbloesem was al niet uitbundig aanwezig, dien ten gevolge ook veel minder vlierbessen deze zomer.
De trosvlieren hebben nauwelijks bes gehad. De bessen van de Amerikaanse lijsterbes zijn ingedroogd, het gras was al snel verdord. Het water in de plas en sloten heeft heel erg laag gestaan (tot het waterschap eind september veel water heeft ingelaten vanuit Maas/Ploosche Wetering waardoor het waterpeil behoorlijk gestegen is).

Ingedroogde bessen Amerikaanse lijsterbes

Veel kleine eikels

Eiken hebben al medio september veel (kleine) eikels laten vallen.
Door flinke droge periodes in de laatste paar jaren zitten veel volwassen eikenbomen in zwaar weer (de grootste eik in de Eendenkooi is zelfs dood gegaan). Zeker op zandgronden zie je dat ze het moeilijk hebben en door de droogte kreunen en steunen om in leven te blijven. Er ontstaat dan een natuurfenomeen van overleven en het zorgen voor nageslacht. De eiken stoppen al hun energie in zo veel mogelijk vruchten afwerpen, zodat hun soort, de eik, blijft voortbestaan. Dat verklaart de grote hoeveelheid eikels.
Door het dood gaan van de grote eik en het verwijderen van de kruin is het een stuk lichter geworden op de plaats des onheils. Dit heeft echter wel tot gevolg dat het onder de eik tot een explosie gekomen is van plantengroei. Was het eerst vrij kaal onder de eik, nu is er sprake van enorme groei van boompjes en planten. Naast een aantal jonge berkjes groeien er nu weer meerde exemplaren van de karmozijn-bes die we al een aantal jaren niet meer hebben gezien in de eendenkooi.

Vogels
Het ijsvogeltje blijft natuurlijk vertederen en de uitgesproken blauwe en oranje kleuren verbazen steeds weer.

IJsvogel mannetje

Krakeend mannetje

Ook dit jaar heeft de ijsvogel gebroed en zijn er meerdere nesten groot geworden.
De laatste jongen zijn medio september uitgevlogen.
Naast de ijsvogel wordt ook al enige tijd de krakeend waargenomen. Eerst een paartje, toen twee en nu al meerder paren.
Een volwassen krakeend is ongeveer 40 - 45 centimeter groot en is daarmee ongeveer even groot als de wilde eend. Het dier geeft de voorkeur aan binnenwateren. Het mannetje is grijs met een zwart achterwerk en heeft kastanjebruine vleugeldekveren. Het vrouwtje is geelachtiger van kleur.
Net als de Wilde eend is de Krakeend een grondel-eend.
Grondeleenden verschillen van andere eenden doordat ze hun voedsel aan het oppervlak van ondiep water zoeken of vlak daaronder, door middel van het grondelen. Daarbij steekt de eend het achterlichaam rechtop uit het water en bevinden de kop en de hals zich onder water en proberen zo voedsel van de bodem tot zich te nemen. Duiken zoals duikeenden doen ze niet veel.
Op onderstaande foto is te zien hoe de kleine bonte specht drinkt.

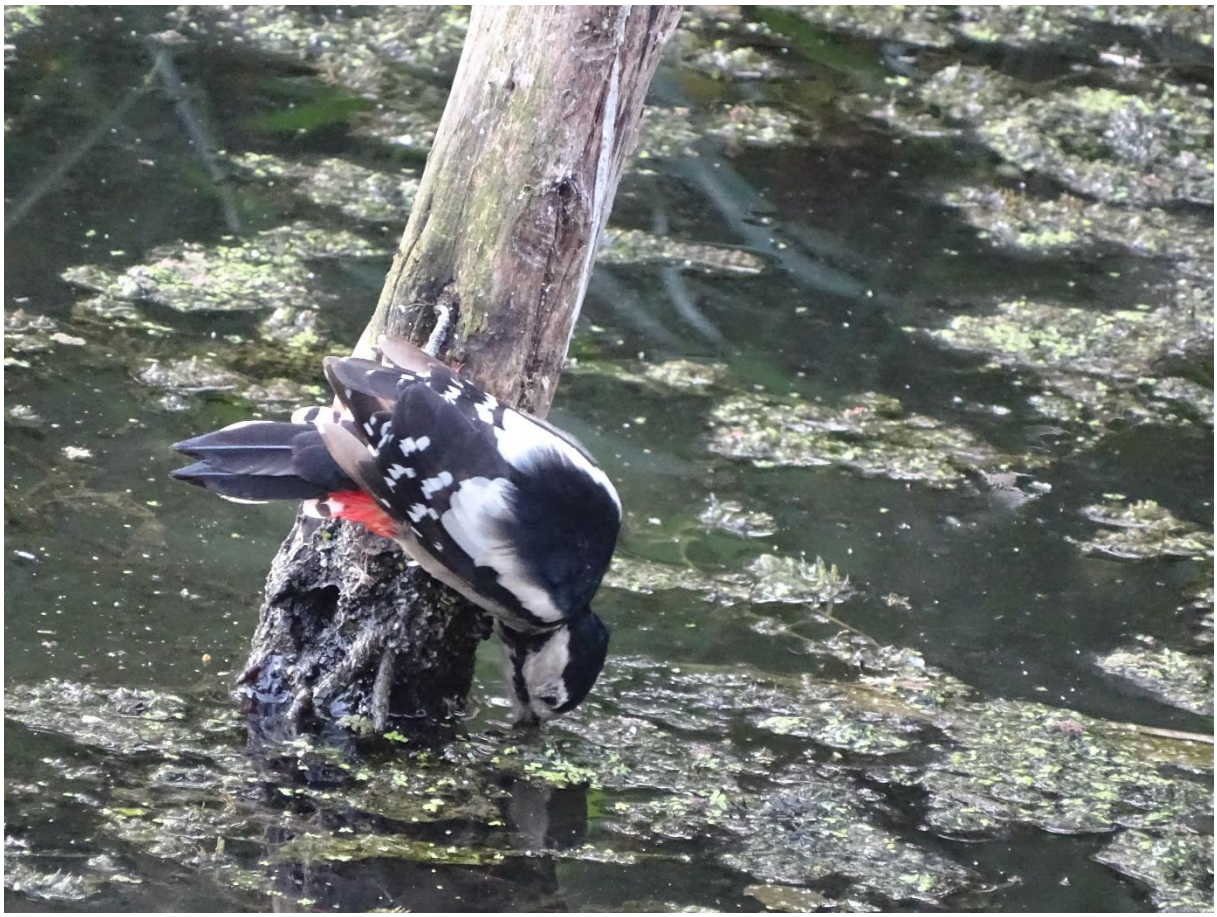

Drinkende specht

Groeien en bloeien.
Na een droge periode is het meer gaan regenen en schieten de paddenstoelen en zwammen uit de grond en uit de bomen. Zadelzwammen, houtskoolkogelzwammen, Tonderzwammen en nog veel meer. Laten we hopen dat de komende maanden nog meer verschillende paddenstoelen en zwammen zich laten zien.
De paddenstoel die we zien is het vruchtlichaam van een zwam of schimmel. Paddenstoelen vormen dus maar een heel klein deel van de schimmel. Het grootste deel van de zwam bevindt zich buiten het zichtveld. Bij een paddenstoel schuilt dus een heel groot netwerk van

schimmeldraden ondergronds of in de boom, alleen de vrucht steekt z'n kop boven het maaiveld uit.

Zadelzwammen op een knot-es

Hop

Zwammen zijn de opruimers van de natuur. Zij breken o.a. het dode hout af en zorgen dat de voedingsstoffen weer opgenomen worden in de grond.
Deze zomer groeit er ook erg veel hop in de kooi.
Hop is familie van de hennepplant, die in Nederland in het wild voorkomt, en vroeger ook veel geteeld werd. De hopbellen worden als conserveer- en smaakmiddel gebruikt bij de bereiding van bier. Is er in de buurt een bierbrouwerij die de hop zou kunnen gebruiken?

Twee volwassen bevers

Twee spelende jongen

Bevers
De bevers zijn momenteel hard aan het bouwen aan een 2e burcht in de eendenkooi.
De wildcamera's zijn weer in gebruik genomen en hebben een aantal mooie filmpjes opgeleverd.
Zowel van de 2 volwassen bevers, maar ook van 2 spelende jongen.
Dat bevers ver konden graven dat wisten we al wel, maar ze graven steeds verder.

Tijdens de werkdag van NCAB zakte Thijs door de grond, er bleek een groot gat te zitten.
Thijs heeft de plek gemarkeerd door er stokken in de zetten.
Het gat bevind zich tussen de Burcht en de Vossenbouw. In eerste instantie gingen we er van uit dat het een uitloper van de vossenbouw zou zijn, maar nu de bever het dak boven het gat aan het repareren is moeten we ervan uitgaan dat de bever een aantal meter verder heeft gegraven voorbij de Burcht die steeds groter wordt.
.

Reparatie van het ontstane gat

Deel van de burcht op de noordborst

Bestuurswisseling
Eind september heeft Marga aangegeven na vele jaren van inzet dat zij wil stoppen met werkzaamheden in de eendenkooi en als bestuurslid.
Marga denkt met veel plezier terug aan de jaren dat zij deel mocht uitmaken van het kooigebeuren. Ze verwacht zelf dat ze in de toekomst weer eens zal aansluiten om een bakkie te doen, misschien wel de handen uit de mouwen te steken op een werkdag. Ze hoopt van harte dat de nieuwe uitbreiding van het bestuur met Thijs en Simon, en de samenwerking met vrijwilligers, een mooie toekomst bieden voor het meest bijzondere plekje in de wijk Maaspoort!

Voor in de agenda:
Kijk regelmatig op de website voor geplande en actuele activiteiten.
Rondleidingen in de Eendenkooi:

- 3 januari om 10.00
- 27 maart om 10.00.

Voor andere rondleidingen neem contact op met Rut Stokman r.a.m.stokman@home.nl

Zaterdag 7 november 2020 vindt de landelijke Natuurwerkdag plaats.
De planning is dat we die dag aan het werk gaan van 9.00 tot 13.00
Opgeven via de site van Brabantslandschap.

Op 13 maart doen we mee aan NL DOET, ook van 9.00 tot 13.00
De site van NL DOET is nog niet actief.

PFAS onderzoek

Begin september zijn er in de eendenkooi water- en bodemmonsters genomen. De monsters worden genomen in het kader van een landelijk PFAS onderzoek. Er zijn in drie vangpijpen en in de grote plas monsters genomen.

Foto genomen door wildcamera tijdens het nemen van watermonsters.

Colofon
Deze nieuwsbrief is een uitgave van De Stichting Eendenkooi Maaspoort.
Redactie: Rut Stokman
Hebt u ideeën, teksten of foto's, graag zenden naar Rut Stokman. E-mail: r.a.m.stokman@home.nl

Doelstelling: De Stichting Eendenkooi Maaspoort is sinds het jaar 2000 bezig met het in stand houden en restauratie van de voormalige "Empelse Kooi". Deze kooi is nu bekend als Eendenkooi Maaspoort in het Burgemeester Van Zwietenpark en is eigendom van de gemeente 's-Hertogenbosch. De stichting heeft een bestuur en voert de werkzaamheden uit met behulp van vrijwilligers. De vrijwilligers wonen vooral in Maaspoort, maar er zijn ook vrijwilligers uit andere wijken en plaatsen uit de omgeving komen.
Met restaureren bedoelen we dat we de kooi zoveel mogelijk in de oude staat terugbrengen zodat er gevangen zou kunnen worden zonder dit daadwerkelijk te doen.

Donaties zijn welkom op bankrekeningnummer lid IBAN: NL70 RABO 0144536846, t.n.v. Stichting Eendenkooi Maaspoort te 's-Hertogenbosch.

Bestuur Stichting Eendenkooi Maaspoort:

Teun Kelderman:	voorzitter
Thijs Vos	penningmeester
Simon van Bodegraven	secretaris
Ton Boudewijns:	algemeen bestuurslid
Rut Stokman:	kooiker, adviseur renovatie en voorlopig contact vrijwilligers

Info: www.eendenkooimaaspoort.nl
E-mail: info@eendenkooimaaspoort.nl

Wil je de nieuwsbrief niet meer ontvangen, laat dat dan even weten.